

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

PRVI KORAK V SVOBODI. — Vsa Notranjska in Primorska, kar ju je prišlo v Jugoslavijo, sta dan priključila 15. septembra pozdravile z mešanimi čustvi. Na eni strani so vsi veselili, da je konec tolikokrat prekletega italijanskega jarma, na drugi pa s strahom gledajo, kako so izpod črnega fašizma prišli pod rdečega, ki se imenuje komunizem. Gospodarske dobrote komunizma so kmetje kar takoj spoznali. V "Ljud. pr." bomo, kako so v Ilirski Bistrici komaj pospravili zastave v spomin priključitve na dan 15. septembra, že so morali 23. septembra obvezno oddati krompir novi državi po smešno nizkih cenah. Svoboda se je začela z gospodarskim suženjstvom.

KAKO JE V GORIŠKI OKOLICI. — Kako se počutijo ljudje v goriški okolici po priključitvi k Jugoslaviji opisuje nekdo v "Slov. Primorcu" takole: "Vasi, ki so do sedaj prodajale povrtnino in zelenjavo v Gorico, jo sedaj prodajajo v zadruge, ki plačujejo po cenah, kakor jih določa oblast. Država je tako stopila na mesto trgovca. Ona kupuje, prodaja in spravlja dobiček. To dela potom svojih agentov, ki jim pravijo funkcionarji in funkcionarke. Ljudstvo uvideva, da so prav za prav ti slednji — država, med tem ko so kmetje in delavci brez odločilnih funkcij samo za to, da delajo in v zameno dobijo toliko, da so prejšnji kot siti, prej strgani kot pošteno oblečeni. Vendar se zdi, da se je delavec malo bolj odrežal kot kmet. Ker ne morejo ljudje več na delo v Gorico, vabijo dekleta na delo v tekstilne tovarne v Škofjo Loko in na dela na Lijak, kjer se vedno osuševanje ni končano. Mirenci so ostali doma in delajo čevlje za vojsko. Zdravnikov primanjkuje.

Iz raznih naselbin

Ely, Minn. — Dne 27. okt. sta bila poročena po župniku Rev. Fr. Mihelčiču Rudolf Marolt in Frances Lesar; ženin je sin Mrs. Josephine Marolt iz 1047 E. Camp St., nevesta pa je hči naših naročnikov, Mr. in Mrs. Louis Lesar.

Frank Smuk in Miss M. Zobeč sta si tudi obljubila večno zvestobo. Ženin je sin Mr. in Mrs. Frank Smuk v Chandler naselbini, nevesta je pa hči Mr. in Mrs. John Zobeč iz Savoy naselbine.

Dne 2. dec. so bile tu volitve za tri aldermane v mestno zbornico. Izvoljeni so bili: George Bubash, John M. Lobe in August Anderson.

Dne 22. nov. sta bila poročena v cerkvi sv. Antona po župniku Rev. Fr. Mihelčiču Mr. Louis Pucel in Miss Ana Zupin.

V stanovanju so našli mrtvega vdovca Johna Kostele, star 63 let. Živel je sam v mali hišici. Ker ga ni bilo na izpregled, je šel sosed gledat, kaj je temu vzrok. Našel je vrata zaklenjena. Poklical je policijo, ki je vrata odprla ter našla rojaka, ki je bil že dva dni mrtav. Pokojnik je bil po poklicu stavbenik. V Ely zapuščena sina Johna.

Antona Lenich, operator gazolinske postaje na E. Sheridan St., se nahaja težko bolan v bolnišnici v Virginia, Minn.

NAM JE TUKAJ DOHOD, ZATO SE PRI VSAKI PRILIKI SPOMNI MO NA BEGUNCE

je, še bolj pa zdravil. Če hoče Mirenc dobiti zdravila, mora na sprehod v Ajdovščino v strahu, da jih tudi tam ne bo dobil.

Če so tedaj nekateri zadovoljni z novim stanjem, so to funkcionarji, člani komunistične partije, drugi pa, ki so velika večina, težko prenašajo razkosanost dežele, še težje pa novo tlačanstvo, ki ga je prinesel komunistični socialni red. Nekdo mi je rekel: "Tako je pri nas, kakor v prisilni delavnici. Dobro se godi samo priganjačem. Komur pa se priganjaška služba stadi, je največji revež." Nekdanja navdušena ofarka mi je rekla: Če ne bi imela vere, bi zastrupila sebe in svo družino." — Tak je komunistični raj pod tovarišem Titom.

TITO NAMESTO KRIŽA. — Na ljudi je naredilo silen vtis, da je bila ena prvih stvari pod "novo" državo, da so v šolah porabili križe s sten in jih nadomestili s Titovo sliko. Ofarji tolajijo, da mora tako biti, ker je država ločena od cerkve. Ljudje pa pravijo, zakaj potem tudi šola ni ločena od Tita.

NOVA DEKANCIJA. Po novi razdelitvi goriške škofije, je ustanovljena nova dekanija v Standeržu zraven Gorice. Za upravitelja tega dekanata je imenovan kanonik Alojzij Novak. Urađuje v stolnem župnišču v Gorici. Novak je bil po prejšnjem 25 let vodja črniškega dekanata.

NAMERAVANE NOVE DUHOVNICE. — V novi dekanat so vključene vse slovenske duhovnice iz izjemo Mirnika, ki ostane nadalje pod krminskim dekanatom. Nameravajo ustanoviti nove župnije, po katerih je nastala potreba radi razdelitve dežele v sledečih krajih: Na Plešivem, na

Francosko vojaštvo je zasedlo rudnike v severni Franciji

Stavka pri prometnih zvezah v Parizu se je izjalovila

Pariz. — Francoska vlada je poslala močne oddelke vojaštva v rudarske okraje v severni Franciji. Vojaki so naglo izgnali vse stavkarje iz rudnikov, iz tovarnih in železniških naprav.

Komunisti so hoteli v Parizu ustaviti ves promet, toda načrt se jim je izjalovil na celi črti. Vozniki pri podzemski železnici in vozniki busov so čisto prezrli poziv na stavko ter obratovali vozila po voznem redu.

V rudnikih, katere je zasedlo vojaštvo, so takoj pričeli z delom. Ravno tako v jeklarnah in drugi industriji.

Večina vsi učitelji v Parizu ki so šli na stavko, so se vrnili nazaj v šole. Samo par jih je še ostalo zunaj.

STANDARD OIL JE ZVIŠALA CENE GAZOLINU

Standard Oil Co. je zvišala ceno gazolinu za 1 cent in pol pri galoni in sicer od danes naprej. Odslej bodo cene galoni gazolinu 24 centov in pol, za boljše za 26 centov in pol.

Svoboda tiska ali svoboda zmerjanja

Naše čitatelje opozarjamo na današnji uredniški članek, kjer je natančno razloženo, kaj v Ameriki razumemo pod "svobodo tiska," in kaj nekateri razumejo pod to postavko. Z drugo besedo: Kropar je sprevidel, da niti v svobodni Ameriki ne sme vriskati po javnih cestah.

Ameriška vlada bo začela gonjo proti ruskim agentom

Zadnje čase jih je došlo vsepolno nepostavnim potom v Ameriko

Washington. — Iz urada državnega tajnika poročajo, da je doseglo število komunističnih agentov, ki so dospeli v to deželo nepostavnim potom, že nevarno število. Da se te ruske agente polovi in jih pošlje, odkoder so prišli, bodo začele intenzivno kampanjo tri vladne agencije: FBI, naselniški urad ter armadna in mornariške oblasti.

Vlada je zvedela, da pride mnogo komunistov preko meje z letali in da straže na mejah niso dovolj številne, da bi moge paziti na vse. Letala vozijo komunistične agente v Ameriko zlasti iz Kanade in Mehike.

Te bodo napadali naletniki, ki jih pošljejo iz Moskve, da bi jih svet spoznal tako globoko in popolnoma kot jih poznajo narodi, ki čutijo njihovo oblast na svoji koži. Se bo svet moral prenašati nesramnost komunistov, da bo prav cenil krvave upore narodov, ki so bili predani sovjetom. Še bodo morali komunisti razbijati po glavah zapadnih diplomatov, da jim bodo vtepli spoznanje, da danes že moramo ločiti ljudi in narode samo po tem, kdo je prijatelj svobodne demokracije, kdo komunist in zato njen sovražnik. Podrobnosti vsakdanjega življenja kažejo, da je še preveč smisla za "kravje kupčije" in še preveč neumnega zanašanja, da moreš s komunističnimi zastopniki razgovarjati in sklepati kot s poštenimi in častnimi ljudmi, ki so izoblikovali pojme o krščanski civilizaciji.

Nagrade so dobili

Pri nedeljski prireditvi za begunce so bile oddane tudi nagrade za listke in sicer na sledeča imena:

M. Deželan, 6030 Glass Ave., je dobila zappestno uro; F. Vaden, 5901 Bonna Ave. Philco radio; Louise Bergoc, 558 E. 140. St. Mixer, Francese Pernach, 1044 E. 68. St. Bendix radio; F. J. Cvar, 15821 Huntmere Ave. portable record player; Joseph A. Kosoglav, 5375 Stanard Ave. volneno odejo; Edward Staric, 116 1/2 E. 61. St. električno uro; Stroj in iz 6402 Orton Ct. Preser Cooker.

Dobiteltji naj pridejo po te dobite v Mervarjevo čistilnico, 5372 St. Clair Ave.

Policija v Rimu je mobilizirana proti komunistom

Raznesel se je glas, da se nameravajo rdeči s silo polastiti vlade

Rim. — Vsa policija v Rimu je mobilizirana in vse vojaštvo po vojašnicah alarmirano, ker se je raznesel glas, da bodo komunisti izvedli udar ter se s silo polastili vlade.

V Rimu se nahaja do 70.000 komunističnih partizanov, ki so prišli od vseh krajev, da pokažejo svojo moč. Kakih 60.000 jih je korakalo po rimskih ulicah, da pokažejo svojo moč. Podobne demonstracije so bile v Florenci, Bologni, Genovi in Milanu.

V tem se pa premier de Gasperi trudi, da bi dobil v vlado dve zmerni levčarski skupini, s čemer bi ojačil vlado proti skrajni levici. Pravijo, da mu bo to uspelo v kratkem.

Dr. Krek je govoril o beguncih

Izveček iz govora dr. Miha Kreka na prireditvi za begunce 7 dec. v cerkveni dvorani pri sv. Vidu.

V minulem tednu je kongres USA opravil veliko delo svetovnega pomena, ko je uzakonil velik del programa državnega tajnika Marshalla za veliko-potenzno sistematično pomoč zapadni svobodni Evropi.

Političen pomen tega ogromnega podjetja je v tem, da hoče USA preprečiti ekonomski propad in socialni kaos v tistem delu Evrope, ki se je rešil iz komunističnih klešč po drugi svetovni vojni. Komunisti to le predobro vedo, zato so oklicali vojno proti Marshallovemu načrtu gospodarske obnove Evrope in prisilili vse satelitske države Sovjetske Unije, da so gospodarsko pomoč odklonile, čeprav bi jo krvavo potrebovale. Še več! Prav te dni, ko je vaš kongres zboroval so komunisti mobilizirali vse svoje sile in vzporedili poiskuse nasilnih neredov, štrajkov in demonstracij v Italiji in Franciji, ki so imeli dvojen namen: prvi naj bi vplivali na ameriški kongres v tem smislu, da napravijo vtis, da je Evropa za svobodno demokracijo itak že izgubljena, da je vsaka pomoč tako globoko in neuspešna, ker je situacija v teh deželah že popolnoma izpodkopana in je komunistična prevratna sila tam že

brez denarja in brez drugih sredstev beže na vse strani, samo da pridejo izpod angleške oblasti, ki ji nihče več ne zaupa in je nihče več razumeti ne more. Ti ljudje so sedaj že skoro tri leta živeli pod angleško upravo. Najrazličnejši zastopniki angleške vojaške in civilne uprave so jih hvalili in dali vse priznanje njihovi požrtvovalnosti, vztrajnosti, pridnosti in ubogljivosti. Posebna pismena priznanja so dobili baš ljudje, ki so sedaj izgnani. Slovensko šolstvo v tem taborišču je vživalo najvišji ugled in ravno profesorji in učitelji teh šol so bili izgnani. Angleži so poznali vsakega človeka in taborišče prav dobro. Točno vedo, da med slovenskimi begunci ni niti vojnih zločincev niti kolaboracionistov z nacisti in fašisti, oni dobro vedo, da je v taborišču zbran dober in naj-

boljši del našega naroda, ki bo z Angleži vred še pozvan na bridke masčevanja. Podobno se je godilo tudi po drugih taboriščih po Avstriji. V snegu in mrazu so ljudje ure in ure stali radi preiskave in prezebal. Dasi je tam sneg in huda zima jim spuštuje in jih bo spoštoval kljub vsem policijskim odredbam proti njim. Komu koristi tako ravnanje, taka politika? Edinole komunisti se smejejo in zmago slave. Rogajo se ne samo nesrečnim beguncem, ampak predvsem in najbolj glasno Angle-

(Dolje na 3. strani)

Molotov je povedal ceno, po kateri bi napravil pogodbo

Cena je 10 bilijonov dolarjev od Nemčije, ne več ne manj

London. — Sovjetski zunanji minister Molotov je včeraj povedal ceno, za katero bi podpisal ekonomsko unifikacijo Nemčije. Cena je 10 bilijonov dolarjev vojne odškodnine od Nemčije in pa da se razpusti ekonomska zveza ameriške in angleške zased-

benca. — V taborišču, ki je bil v taborišču šole in dobrodelne ustanove, organizacijo za emigracijo in sploh vse, kar je beguncem pomagalo. Angleži pa so Titovim nepravilnim in neto-čnim navedbam verjeli in zahteve izvršili. Kaznovali so zopet svoje lastne prijatelje, udarili po svojem lastnem ugledu in škodovali svojemu lastnemu dobremu imenu med poštenimi demokratičnimi Slovenci. Taka pani-

ka je nastala med begunci, da brez denarja in brez drugih sredstev beže na vse strani, samo da pridejo izpod angleške oblasti, ki ji nihče več ne zaupa in je nihče več razumeti ne more. Ti ljudje so sedaj že skoro tri leta živeli pod angleško upravo. Najrazličnejši zastopniki angleške vojaške in civilne uprave so jih hvalili in dali vse priznanje njihovi požrtvovalnosti, vztrajnosti, pridnosti in ubogljivosti. Posebna pismena priznanja so dobili baš ljudje, ki so sedaj izgnani. Slovensko šolstvo v tem taborišču je vživalo najvišji ugled in ravno profesorji in učitelji teh šol so bili izgnani. Angleži so poznali vsakega človeka in taborišče prav dobro. Točno vedo, da med slovenskimi begunci ni niti vojnih zločincev niti kolaboracionistov z nacisti in fašisti, oni dobro vedo, da je v taborišču zbran dober in naj-

boljši del našega naroda, ki bo z Angleži vred še pozvan na bridke masčevanja. Podobno se je godilo tudi po drugih taboriščih po Avstriji. V snegu in mrazu so ljudje ure in ure stali radi preiskave in prezebal. Dasi je tam sneg in huda zima jim spuštuje in jih bo spoštoval kljub vsem policijskim odredbam proti njim. Komu koristi tako ravnanje, taka politika? Edinole komunisti se smejejo in zmago slave. Rogajo se ne samo nesrečnim beguncem, ampak predvsem in najbolj glasno Angle-

(Dolje na 3. strani)

Molotov se je končno vdal pritisku zapadnih demokracij in povedal z besedami in številkami, kaj Moskva zahteva od Nemčije. Istočasno pa Molotov ni pozabil napasti zapadnih demokracij, ki da skušajo svoje okupacijske cone izkoriščati ekonomsko, s čemer bi bila Nemčija kot samostojna država nemogoča.

Ta vojna odškodnina, je rekel Molotov, mora biti plačana v 20 letih in sicer z industrijsko opremo, s tekočo produkcijo industrije ter z nemakimi vrednotami v inozemstvu.

To stališče Sovjetske Rusije je prav tisto, kot ga je zavzemala prošle pomladi pri konferenci v Moskvi, kar je bil vzrok, da so se ministri razšli brez vsakega zaključka.

Ministri Zed. držav, Anglije in Francije so že prej izjavili, da ne bodo nikdar pristali, da bi Nemčija plačala Rusiji 10 bilijonov dolarjev vojne odškodnine, ker je ne more in bi jo morali nazadnje plačati ameriški in angleški davkoplačevalci.

Predno so ministri šli na izjavo Molotova, so se sestali k posvetovanju: Marshall, Bevin in Bidault. Najbrže so se posvetovali, kakšno stališče bodo zavzeli, če Molotov ne bo odnehal.

NOVI GROBOVI

Anton Zakrajšek Po dolgi bolezni je v bolnici umrl Anton Zakrajšek, 10506 Way Ave., v starosti 34 let. Po- leg žalujočega očeta George, zapu- šča sestre Mary Sindelar, Frances Shernovitz, Angela, brata George in Joseph. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 8:30 iz Louis Ferfolia pogreb- nega zavoda in v cerkev Sv. Lovrenca ob 9 uri.

Urbasov pogreb Pogreb za pokojnim Johnom Urbas bo jutri zjutraj ob 8:45 iz Svetkovega pogrebnege za- voda in v cerkev Marije Vne- bovzete ob 9:30, od tam pa na Kalvarijo.

boljši del našega naroda, ki bo z Angleži vred še pozvan na bridke masčevanja. Podobno se je godilo tudi po drugih taboriščih po Avstriji. V snegu in mrazu so ljudje ure in ure stali radi preiskave in prezebal. Dasi je tam sneg in huda zima jim spuštuje in jih bo spoštoval kljub vsem policijskim odredbam proti njim. Komu koristi tako ravnanje, taka politika? Edinole komunisti se smejejo in zmago slave. Rogajo se ne samo nesrečnim beguncem, ampak predvsem in najbolj glasno Angle-

(Dolje na 3. strani)

Molotov je povedal ceno, po kateri bi napravil pogodbo

Cena je 10 bilijonov dolarjev od Nemčije, ne več ne manj

London. — Sovjetski zunanji minister Molotov je včeraj povedal ceno, za katero bi podpisal ekonomsko unifikacijo Nemčije. Cena je 10 bilijonov dolarjev vojne odškodnine od Nemčije in pa da se razpusti ekonomska zveza ameriške in angleške zased-

benca. — V taborišču, ki je bil v taborišču šole in dobrodelne ustanove, organizacijo za emigracijo in sploh vse, kar je beguncem pomagalo. Angleži pa so Titovim nepravilnim in neto-čnim navedbam verjeli in zahteve izvršili. Kaznovali so zopet svoje lastne prijatelje, udarili po svojem lastnem ugledu in škodovali svojemu lastnemu dobremu imenu med poštenimi demokratičnimi Slovenci. Taka pani-

ka je nastala med begunci, da brez denarja in brez drugih sredstev beže na vse strani, samo da pridejo izpod angleške oblasti, ki ji nihče več ne zaupa in je nihče več razumeti ne more. Ti ljudje so sedaj že skoro tri leta živeli pod angleško upravo. Najrazličnejši zastopniki angleške vojaške in civilne uprave so jih hvalili in dali vse priznanje njihovi požrtvovalnosti, vztrajnosti, pridnosti in ubogljivosti. Posebna pismena priznanja so dobili baš ljudje, ki so sedaj izgnani. Slovensko šolstvo v tem taborišču je vživalo najvišji ugled in ravno profesorji in učitelji teh šol so bili izgnani. Angleži so poznali vsakega človeka in taborišče prav dobro. Točno vedo, da med slovenskimi begunci ni niti vojnih zločincev niti kolaboracionistov z nacisti in fašisti, oni dobro vedo, da je v taborišču zbran dober in naj-

boljši del našega naroda, ki bo z Angleži vred še pozvan na bridke masčevanja. Podobno se je godilo tudi po drugih taboriščih po Avstriji. V snegu in mrazu so ljudje ure in ure stali radi preiskave in prezebal. Dasi je tam sneg in huda zima jim spuštuje in jih bo spoštoval kljub vsem policijskim odredbam proti njim. Komu koristi tako ravnanje, taka politika? Edinole komunisti se smejejo in zmago slave. Rogajo se ne samo nesrečnim beguncem, ampak predvsem in najbolj glasno Angle-

(Dolje na 3. strani)

Molotov se je končno vdal pritisku zapadnih demokracij in povedal z besedami in številkami, kaj Moskva zahteva od Nemčije. Istočasno pa Molotov ni pozabil napasti zapadnih demokracij, ki da skušajo svoje okupacijske cone izkoriščati ekonomsko, s čemer bi bila Nemčija kot samostojna država nemogoča.

Ta vojna odškodnina, je rekel Molotov, mora biti plačana v 20 letih in sicer z industrijsko opremo, s tekočo produkcijo industrije ter z nemakimi vrednotami v inozemstvu.

To stališče Sovjetske Rusije je prav tisto, kot ga je zavzemala prošle pomladi pri konferenci v Moskvi, kar je bil vzrok, da so se ministri razšli brez vsakega zaključka.

Ministri Zed. držav, Anglije in Francije so že prej izjavili, da ne bodo nikdar pristali, da bi Nemčija plačala Rusiji 10 bilijonov dolarjev vojne odškodnine, ker je ne more in bi jo morali nazadnje plačati ameriški in angleški davkoplačevalci.

Predno so ministri šli na izjavo Molotova, so se sestali k posvetovanju: Marshall, Bevin in Bidault. Najbrže so se posvetovali, kakšno stališče bodo zavzeli, če Molotov ne bo odnehal.

NOVI GROBOVI

Anton Zakrajšek Po dolgi bolezni je v bolnici umrl Anton Zakrajšek, 10506 Way Ave., v starosti 34 let. Po- leg žalujočega očeta George, zapu- šča sestre Mary Sindelar, Frances Shernovitz, Angela, brata George in Joseph. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 8:30 iz Louis Ferfolia pogreb- nega zavoda in v cerkev Sv. Lovrenca ob 9 uri.

Urbasov pogreb Pogreb za pokojnim Johnom Urbas bo jutri zjutraj ob 8:45 iz Svetkovega pogrebnege za- voda in v cerkev Marije Vne- bovzete ob 9:30, od tam pa na Kalvarijo.

Razne drobne novice iz Clevelanda in to okolice

Se na mnoga leta — Thomas Postotnik iz 6926 Hecker Ave. praznuje danes 70. letnico rojstva. Vse najboljše mu želijo sin, hčerke in zet, katerim se pridružujemo tudi mi in mu kličemo: še na mnogo let zdravja in zadovoljstva!

Isti odbor — Društvo sv. Vida št. 25 KSKJ je na letnem zborovanju v nedeljo izvolilo ves prejšnji odbor ter tudi sklenilo, da bo dalo društveni imenik v Ameriško Domovino tudi za leto 1948.

Vabilo na sejo — Društvo sv. Ane št. 4 SDZ ima svojo letno sejo jutri večer ob pol osmih v SND na St. Clair Ave. soba št. 1. Članice naj se udeležijo v velikem številu.

K molitvi — Člani dr. Najsv. Imena fare Marije Vnebovzete, starejši oddelek, naj pridejo nocoj ob 8 v Svetkov pogrebni zavod, da se poslovijo od pok. sobrata Johana Urbasa, v sredo naj se pa po možnosti udeležijo pogreba.

Sežite po vstopnicah — Kot znano bo priljubljen pevski zbor "Ilirija" pod spret- nim vodstvom Martina Rakar- ja podal oratorij "Slovenski bo- žič" in sicer v nedeljo 21. dec. ob 3 popoldne v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave.

Vstopnice lahko dobite pri vseh pevcih tega zbora, ali pa v Lau- richevi trgovini na Holmes Ave. Oratorij obsega same nebesko lepe božične melodije, zato bo imel vsak, ki pride poslušat, ve- lik duševni užitek. Slišal bo me- lodije, ki jih že ni čul, odkar je zapustil rojstno domovino. Na- bavite si vstopnico in gotovo po- setite to izjemno prireditev.

Rojenice na delu —

Rojenice so prinesle družini Mr. in Mrs. Joseph Brodnik, 381 E. 226. St. krepkega sinčka na 3. dec. Tehtal je 9 funtov in 14 unč. Krstili ga bodo za Ti- motej James. Materino deklar- ško ime je bilo Mary Dubik. Mati in dete se dobro počutita v McDonald House bolnišnici. S tem sta postala M. in Mrs. Joe Brodnik iz 18611 Muskoka Ave. prvi stari ata in stara mama. — Iz Atlanta, Georgia, poroča- ta Mr. in Mrs. Lewis Stavanja, da so jima rojenice prinesle na 6. dec. 7 funtov težko zalo hčer- ko, ki je že drugi otrok v dru- rali nazadnje plačati ameriški in angleški davkoplačevalci.

Predno so ministri šli na izjavo Molotova, so se sestali k posvetovanju: Marshall, Bevin in Bidault. Najbrže so se posvetovali, kakšno stališče bodo zavzeli, če Molotov ne bo odnehal.

NOVI GROBOVI

Anton Zakrajšek Po dolgi bolezni je v bolnici umrl Anton Zakrajšek, 10506 Way Ave., v starosti 34 let. Po- leg žalujočega očeta George, zapu- šča sestre Mary Sindelar, Frances Shernovitz, Angela, brata George in Joseph. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 8:30 iz Louis Ferfolia pogreb- nega zavoda in v cerkev Sv. Lovrenca ob 9 uri.

Urbasov pogreb Pogreb za pokojnim Johnom Urbas bo jutri zjutraj ob 8:45 iz Svetkovega pogrebnege za- voda in v cerkev Marije Vne- bovzete ob 9:30, od tam pa na Kalvarijo.

Vabilo na sejo — Podružnica 15 SZZ ima nocoj ob 8 sejo v navadnih prostorih. Članice si bodo izmenjavale da- rila in prirejen bo tudi lep par- ty za rojstni dan.

Bodite previdni, kadar gre- ste preko ceste. Prekoračite to- sto samo pri signalni luči!

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 mo.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 240 Tues., Dec. 9, 1947

Ali je tudi svoboda zmerjanja?

Pravijo, da je prišel junaški Kropar v Ameriko in našel delo v vetrovni Chicagi. Že v starem kraju so mu pripovedovali, da je v Ameriki svoboda. Pa ga je zaneslo nekega lepega večera, ko je bil najboljši volje, na sredo Lawndale Ave. Tam je porinil klobuk proti tilniku, da je komaj še obvisel na glavi, potem pa iz vse duše zavriskal, da bi moralo odmevati čez celo Jelovco, če bi bil na kropskem trgu, ter poklical ves svet na korajžo. Kot bi iz zemlje zrastle, se je naenkrat znašel pred njim mož postave ter neusmiljeno ustavil izlive navdušenega kropskega srca. Naš presenečeni junak je potisnil klobuk s tilnika na oči in odšel trdosrdnim krljem ameriške svobode. "Prekleta taka svoboda," se je utrgal zadnji vzklík in njegovega razžaljenega srca. Pa tega k sreči policaj ni razumel. — Tako je Kropar preizkušal ameriško svobodo in napravil slabo izkušnjo.

Temu ubogemu Kroparju se nam zdi podobna naša "tovarišica" "Enakopravnost." Ker je slišala o ameriški svobodi, je mislila, da ji ta svoboda daje pravico izzivati, lagati, zmerjati in obrekovati. Ko so jo prijeli po ameriških postavah za lažnjivi predolgi jezik, se sedaj jezi in kriči, češ, da je ameriška svoboda v nevarnosti.

Znano je, da so v bratski soglasnosti "Enakopravnost," "Prosveta" in "Proletarec" pred letom dni prinašali napade na Rev. Franc Gabrovšek. Napisal je ta obrekovanja Sans, "veliko slastno priobčeno." Tajnik "Sansa" je namreč prepisal neke izmišljotine iz komunistične lista v Ljubljani in vse tisto zabelil s svojimi opazkami. Gabrovšek je v našem listu podal pojasnila, ki so pokazala, kako zlobne in neumne so komunistične in Sansove izmišljotine. Toda noben imenovan listov ni narejene krivice popravil. Časa so imeli dovolj. Napadeni se je potem poslužil ameriških postav in vložil proti obrekovalcem tožbo. Kdo bi se ne branil, če mu ti listi očitajo "korupcijo in nepoštenost," če ga zmerja za "izjemalca kmeta in delavca," če pravijo, da je "prikrival goljufije drugih" v škodo ljudstva, če trdijo, da je "učil goljufati državo," da je "kolovodja narodnih pijavk" in da "nadaluje še sedaj svojo nepošteno pot?" Kdo ne bi pozval takih obrekovalcev, naj dokažejo svoje trditve ali pa pohlevno preneso kazen za svojo hudobijo? Tembolj je bilo treba pozvati te liste na odgovor, ker so blatili vso duhovščino v starem kraju. Saj so trdili, "da so nepošteni kaplani, župniki in dekani potrebovali Gabrovška, da so lahko mirno spali in uživali na račun preprostega ljudstva."

"Prosveta" se je še potem, ko je Gabrovšek prile "Enakopravnost" za ušesa, drla kot oni Kropar. Izzivala je 21. maja, češ da ljudje okrog "A. D." in posebno še Gabrovšek ne poznajo osebne časti, dostojnosti in intelektualne poštenosti. In še 1. nov. je pisala uvodnik z naslovom: "Beseda o vatikanskim spletkarjih" in trdila, da pri Gabrovšku zamašne isčete časti. Kaj je bilo mogoče storiti drugega kot tudi čikaške kroparje prisiliti k pameti? Tako je bila 28. nov. vložena tožba tudi v Chicagu. Sedaj imajo vsi ti junaki priložnost nastopiti dokaz resnice. Če jih mirno pojasnilo ne strezni, naj jih vsaj sodišče.

Ljudski izrek pravi, da pes zavili, če mu kdo stopi na rep. "E." je ob tej tožbi proti "Prosveti" in "Proletarcu" zavil, kot da ji je kdo stopil ne samo na rep, ampak na glavo. Zavilila je vsem partizanom in rittovcem, naj ji pritečejo na pomoč in jo izvelejo izpod trdega čevlja postave. Pa ne samo to! "E." kliče na pomoč vse svoje prijatelje in jih poziva, naj pridejo na sveto vojsko za — svobodo. Pravijo, da je treba rešiti pred tem strašnim Gabrovškom samo — ameriško svobodo. Brez norčevanja! Takole je zajamral napredni svet v "E." 1. dec.: "Zadeva je resne in monumentalne važnosti za vsakogar." — "Gre za to, ali svobodna diskusija vprašanj in osebnosti, ki so po svojem značaju predmet občega zanimanja, še vedno obstoja ali ne." — "Gre za temeljna načela, ki so utelešena v ustavi Zedinjenih držav. Gre za svobodo tiska."

Po domače se to pravi, da hočejo napredni svobodo za svoja zmerjanja in za svoje laži. Kadar jih kdo pokliče na odgovor in jim da priložnost, da dokažejo, kar so trdili, takrat bi se radi skrili za svobodo tiska in celo za ameriško ustavo. Kakor da bi bilo v Ameriki zmeraj zmeraj lagati in zmerjati po časopisu, odkar so Zedinjene države sprejele ustavo!

Prepusčamo svojim čitateljem, naj presodijo, ali ni tako pisanje in natočevanje ameriške ustave naravnost zaluteno zanj. Mi hočemo mirno vprašati: Ali more biti tožba proti obrekovalcem res kršitev svobode tiska in ameriške ustave? Ubogi Kropar, ki smo se nanj spomnili pretekli teden ob dvakratnem divjanju "E." je žalosten spoznal, da v Ameriki ni svobode vriskanja sredi Lawndale-a, čeprav so mu pravili, da je v Ameriki svoboda. Zakaj je moral priti

do tega žalostnega spoznanja? Ker je svoboda povsod na svetu in tudi v Ameriki toliko omejena po pravičnih postavah, da morejo ljudje skupaj živeti. Sami so si ljudje omejili neomejeno svobodo, da morejo mirno uravnati svoje medsebojne odnose. Stari Rimljani so to povedali z izrekom: Zakone imamo, da moremo biti svobodni. Kako bi bilo s prometom, kako z nočnim mirom, kako z varnostjo, če bi vsak ob vsakem času svobodno vriskal po Lawndale-u! Res je po ustavi zajamčena svoboda tiska, toda za to, kar kdo zapiše tudi zagovarja, da ni laž, ki zapeljuje v zmoti. Ista ameriška ustava, ki govori o svobodi tiska, govori tudi o sodiščih, ki branijo človekovo imetje in človekovo dobro ime. Kam bi prišli, če bi si smel vsakdo izmisliti neresnico o drugih ljudeh in jo širiti po listih, ker da je svoboda tiska! Naš Kropar je spoznal, da ni svobode vriskanja, kadar in kjer bi si on izmislil, in družba okrog "naprednih" listov se bo morala naučiti, da je v Ameriki svoboda tiska, ne pa svoboda zmerjanja.

Da, svoboda tiska! Le kdo je silil te liste, da prinese žaljive in lažnjive vesti iz starega kraja? Kdo jih je silil, da so prinašali prepisana obrekovanja iz ljubljanskih komunističnih časopisov? Nihče! Svobodno so sami izbrali laž! Kako se morejo pritoževati, če jih sedaj zadene kazen, ki so jo sami klicali?

Pravijo, da "napredni" pridno zbirajo za fond za obrambo "E." To se pravi, zbirajo, da bi mogli plačati kazen za svoje obrekovanje. Zakaj bi zbirali za stroške, če bi bili mnenja, da imajo prav, da bodo zmagali in da jih Gabrovšek ne more odreti na meh? S tem zbiranjem sami priznavajo, da so delali nekaj takega, za kar vedo, da bodo kaznovani! Priznajo že v naprej, da svojih laži ne morejo braniti. Le zbirajte! Le veliko naberte! Vi, ki dajete taki pisavi po tuho, le plačajte svoj delež kazni za laži svojega lista!

"Prosveta" v Chicagi je last Slovenske narodne podporne jednote. Tam bodo plačevali za zmerjanja svojega lista člani Jednote. Morda se vsaj nekateri pri tej jednoti zbrichtajo in vsaj sedaj, ko gre za denar, spoznajo, kam jih ženejo nekateri titovci. Morda le ne bodo več vsega verjeli, kar pišejo komunistični listi v starem kraju in ne bodo nasledeli več raznim titovskim priganjalcem.

Vsi pa, ki boste morali seči v žep, se zberite v veliko deputacijo in se pojdite z vso hvaležnostjo zahvaliti Sansu in njegovemu tajniku, da vas je posadil v to neprijetno lužo. Ko pridete domov, pa nič več ne pozabite, da v Ameriki ni svoboda tiska isto kot svoboda za zmerjanje in laganje. Prva je zastoj, za drugo se pa plača.

Pravijo, da tisti Kropar ni več vriskal po Lawndale-u.

BESEDA IZ NARODA

Božični koncert

samo tri dni pred božičnim večerom in tako se bomo na jako lep način pripravili na božične praznike.

Cleveland, O. — Kot je bilo že poročano v tem listu, priredi pevski zbor "Ilirija" božični koncert in sicer 21. decembra ob treh popoldne. Vzrok, da bomo priredili ta koncert popoldne je v tem, da imajo tako tudi Slovenci iz sosednjih fara priliko, da se udeležijo omenjene prireditve.

Sedaj smo v adventnem času. Spominjam se, kako je bilo v starem kraju v tem času. Imeli smo navado, da smo v adventu nosili podoba Matere božje vsak večer, to je deset večerov in procesija se je vila od ene hiše do druge, kjer je čakal gospodar s svojo družino kleče s svečami v rokah. Sprejeli so Marijo pod svojo streho za 24 ur. Tako so ponavljali vsak večer. Med procesijo pa so prepevali star božične pesmi, pesmi, ki jim lahko rečemo "narodne božične pesmi."

Kot vsa poročila kažejo vsega tega danes v stari domovini ni več. Lepe stare šege in navede, vse je šlo, vse jim je prepovedano in zabranjeno. To nas je napotilo, da priredimo ta koncert. Tukaj so ohranjene naše lepe božične pesmi, katere je naš nesrečni narod tako rad prepeval tam doma.

Kako dolgo jih bomo še prepevali v tej naši novi domovini? Ne, tukaj nam nihče ne brani ali celo prepoveduje, kaj smemo in kaj ne smemo. Počasi pa umira naša pesem in ne bo dolgo, ko bo tudi tukaj utihnila za vedno. Morda kdo poreče: preveč gledaš na slabo stran ...

Poglejmo nekoliko naše pevske prireditve pred desetimi leti in danes. Se to malo kar jih je, so tako slabo obiskane, da še v resnici navdušen pevec zgubi vse veselje. In tako lezemo počasi pa gotovo v nekakšno pozabljeno našo pesmi.

Torej, dragi mi Slovenci! Poslužite se te cerkvene prireditve, čuli boste lepo slovensko cerkveno pesem, ki je kot naša prirejena za ta adventni čas. Nedelja 21. decembra je

Čikaška ženska klobučarska unija zahteva volitve

Chicago, Ill. — Posledica energične kampanje, katero vodi ženska klobučarska unija na zapadni strani Chicaga, je, da je večina šivilj (operators) v tovarni Chiniquy podpisala listino za unijo in unijsko delavnico. Na unijsko vabilo je bil sklican sestanek delavk, ki delajo v omenjeni tovarni, da se po 14 letih pogovore o njih položaju. Po navodilu delavk na tem sestanku, je poslala unija sledečo pismo tvrdki Chiniquy: "Cenjeni. — Naznanjamo vam, da je večina šivilj pooblastila našo unijo United Hatters, Cap and Millinery Workers International Union (AFL) v svrhu kolektivnega pogajanja pri vseh slučajih in prilikah glede sklepanja plač, mezdnih cen, delovnih ur in pri vseh drugih formah uposlenosti.

Blagovolite čimprej odgovoriti, če je mogoče v bližnji bodočnosti sestanek za kolektivno pogajanje kontrakta, ki bo kril delavke. Upamo, da daste takojšnjo pozornost temu pismu."

To pismo je podpisal Mr. Albert Weisbord, internacionalni zastopnik klobučarske unije.

S podpis skoraj dvetretjinske večine šivilj, ki so glavna skupina v delavnici, izgleda, da bo morala tvrdka v bližnji bodočnosti pogajati se z našo unijo. Šivilje pri Chiniquyju, katere so podpisale unijske karte, "mean business." One so za unijo. Razveseljivo je, da je velika večina teh šivilj slovenske narodnosti. Ponosni smo, da a slovenske delavke vršijo aktivno delo v demokratskem unijemskem gibanju za boljše plače in boljši življenjski standard.

"Človek je pozabil . . ."

Pa ne le pozabil, ampak namenoma zanemaril božjo postavbo. Kakor očitna veroizpoved in kakor očitno spoznanje napakega ravnanja se bere molitev, ki jo je neki list priobčil na tisti strani, kjer so navadno napisane politične stvari. Takole se glasi:

"O Bog, ki si naš majhni zemlji dal življenje človeku, mu dal dušo in razum ter mu naročil, naj živi po Tvojih postavah: usmili se tega človeka v sedanjih hudih dneh, ko je v svoji slabosti, kakor bi se mu bila pamet zmešala (čeprav se ponasa s svojim razumom), pozabil na Tvoje zapovedi in kot podivjana zver razdira krodobitve stoletij in ubija svoje brate. Zmordi človeka, kaznuj krivce in s svojo močjo stori, da bo na svetu vladala pravica, kakršno Ti zahtevaš, da se noseli na zemljo mir, ki zagotavlja Tvojim varovancem (posameznim in narodom) vzajemno, složno življenje."

Ko bi vsi časopisi objavili tako prošnjo na vidnih mestih, kjer se navadno nahajajo politična razmišljanja, bi morda le spregledali tudi tisti, ki jim ta molitev vest sprauje, in se zamislili, tako se bodo zagovarjali pred vsevednim Sodnikom zastran gorja, ki ga povzroča jo svetu in človeštvu.

Resnicoljub

Titovim "udarnikom" v odgovor

Math Tekavec

Tako se v "E" poučevanje po g. Ivanu Oblaku nadaljuje:

"Prav gotovo ne bi kaj sličnega pritrdjevali, če bi bili vi sami prisotni poteku borbe druge svetovne vojne, katere se je odigravala na domačih tleh. Da bi bili osebno prisotni vsem vojni grozotam in lastni domovini, sem prepričan, da danes ne bi zastopali tako stališče proti nam, kakor se prikazuje v Vašem komentarju. Danes zastopajo in zagovarjajo tako stališče samo tisti reakcionarni elementi, kateri so ves čas borbe za obstoj stali ob strani in opazovali potek in uspeh borbe tako enega kakor drugega."

No, če pričnemo spodaj, pri zadnjem stavku, popravim, bi bolje odgovarjalo namesto. . . "borbe za obstoj ves čas stali ob strani," da so v boju za uničenje stali ob strani! Danes o mislim, da se je iztreženje že izvršilo. Če bi narod imel svobodno pot, bi najbrže razven "godnih majorjev" in tistih, ki so kasta vladajočega razreda, ostalo zelo nizko število, ki so še ponosni na delo, ki ga je izvršila komunistična klika ogrnjena v plašč osvobodilne fronte. In kot ste najbrže čitali moj komentar, ponovim: Da ves napor, ki ste ga v Sloveniji naredili, ni skrajšal vojne niti za 48 ur! Da so bile grozote, potrdim in marsikdaj si r d i tega želim med tujci, da bi ne vedeli katere narodnosti sem.

Da, tako stališče zavzemam napram "osvobodilni fronti," ki je moji rodbini pripomogla, da je v vasjo vred pogorela tudi moja rojstna hiša z vsemi gospodarskimi poslopji, sestra mi je umrla v koncentraciji; smatram, da je to posledni vzrok "osrečujočega" komunizma. In spet dam prav škofu Rožmanu, ki je (kot sem že citiral njegov pastirski list) svaril: "Naj si narod ne napravlja še hušjih časov, kot jih ima, ker slednji otrok ve, da s takimi dejanji narod sam sebi škoduje in v ničemer ne vpliva na potek vojne." Zato pa vztrajam na

ČE VERJAMETE AL PA NE!

"Torej poslušaj, Gašper, pri-godbo šuštarjevega očeta. Ne vtikaj vmes svojih pripomb, ker nimam časa, da bi tukajle pri tebi presedel en cel teden. Kaj misliš, da sem jaz zato v Ameriko prišel, da bom samo tebe zabaval!"

"Naj me. . . če bom še odprl usta, dokler ne boš zmečkal te storje. Toda tam v Predtrgu sva pustila šuštarja z Menišije, če se ne motim. Kar od tam vozi naprej," skesano prikonetna Gašper, da bi me obdržal pri volji."

"V kakšnem Predtrgu neki? Pretržje je ime kraju, kjer se

stališču, ki sem ga zavzel večeraj, danes in jutri.

"Ker se najbolj interesirate za "zasluge" in delo knezoškofa Rožmana, da vam tudi na to vprašanje zelo rade volje ustregel.

Škof Rožman je opravljal službo božjo poslednji dan pred kapitulacijo bivše Jugoslavije, to je bilo na veliki četrtek leta 1941 v Ljubljani. Naslednji dan, na veliki petek pa sta skupno, to je škof Rožman ter bivši ban Dravske banovine gospod Marko Natlačen, se odpelja z avtomobilom v Postojno, kjer sta obvestila italijansko vojsko, da lahko brez vsake borbe zasedejo mesto Ljubljano, katere jih že pričakuje. Potemkater so v resnici prispeli Italijani na vel. občino s tanki na čelu v Ljubljano. Nekaj dni pozneje, ko je prispel v Ljubljano tudi civilni komisar za provincijo Ljubljano gospod Emiglio Grazioli in vojni komandant okupacijske vojske Robotti, jih je zopet pristrčno sprejel g. Rožman, g. Natlačen in slovenski general - izdajalec Leon Rupnik. Pri pozdravu so si pristrčno in spoštljivo podajali roke ter obljubljali hinavsko zvestobo in spoštovanje drug do drugega."

Seznani li ste nas z novim odkritjem. In stavim, da se bo vsa napredna struja okrog "E" obogatela s to novo senzacija. Prav nič ne dvomim, da bodo trdili: "Če škof Rožman in pa Natlačen ne bi šla osebno po italijansko vojsko, bi Italijani nikdar ne bili prišli v Ljubljano!"

Malo pomislekov bi tu navedel. Nekdo, ki je bil za časa okupacije v Sloveniji in je danes v Ameriki, mi je pisal: "Prebrali sem članek v "E" — Oblak je lažnivec. . . obrekovalec. Smatram, da je ves članek ena sama podla laž. Nikdar nisem slišal, da bi šla škof Rožman in Natlačen po Italijane v Postojno. Kar prepričan sem, da to ni res. Mi ni znana ta stvar in jo berem sedaj prvič v Enakopravnosti."

Tako odlomek iz pisma. No, pa dam pogojno — če je to resnica — (Kaj se ve, možno da ste sami g. Oblak bili za šoferja na istem avtomobilu, ki je šel obvestiti italijansko vojsko, da naj brez boja zasede Ljubljano) zakaj je niste raznesli v svet? Še sodišče, ki je "izdajalec" Rožmana sodilo, je "pozabilo" na ta zločin. Rečimo da je res, kdaj se je šel potem-takem pokloniti pa Hitlerjevi armadi? Pred Velikim četrtkom, ali po Veliki nedelji? Po-vejte nam še to, g. Oblak. Zgodovina bo hvaljezna, če se tudi to otme pozabljivosti.

Pa se spomnimo tiste tragedije, ko je postala Jugoslavija hiša brez temelja in se sesula v par dneh. Kdo ji je do tako ne- (Dajte na 3. strani)

bomo nekaj časa vrteli s šuštarjevim očetom. Boš videl, kako bo to šlo, samo da enkrat prav začnem.

"Ves ljubi dan so preždeli na parobku, ne da bi se jim kaj prikazalo. Sonce se je že pripravljalo, da zaide za božjo gnado, ko sprjemje šuštar konkretne predlog brez vsake opozicije, da vsaka stvar en čas trpi in da ne bo čakal več. "Sakrlinč," so rekli, to je bila njih edina kletev, "nič ne bo imela moja stara za v kastrolo. Tako pride včasih, naj jih pes potiplje vse skupaj, da ni nobenega todle mimo, kot bi bilo zacoprano. Micka (tako so rekli svoji arkebuzi), domov bova šla, pa praznih rok. Saj bo ravno prav, da ne bova za dne stopila v vas, da bi se mi Kranjc Miha režal, ko bi videl, da prihajava praznih rok."

Naš meniševiski lovec stopi iz gozda in umakni se je moral, da nista trčila skupaj z ogromnim jelenom, ki je hotel prav tam v gozd na jerperge. Samo za hip sta si pogledala iz oči v oči in že so se začeli odigravati važni dogodki na licu mesta. Jelen, ki je bil izobražen in olikan, se je iz samega velikega spoštovanja do lovca, obrnil, da ne bi bil na ozki poti lovec v nadlego. Šuštarjev oče so bili pa tu-di poznani daleč naokrog kot zelo dober človek, pa so naglo sneli arkebuzo z rame in dali jelenu lep spominček na pot. Kaj so mogli zato, če je bil pri tem nesreča, da se je jelen zaletel s svojim rejenim telesom naravnost v krogljo, postal in se na vso moč začudil, da bi ob tem zimskem času letali in pikali brencelji. Potem je pa lepo pokleknil in se preselil v večne lovske revirje tako naglo, da niti brcniti ni utegnil, kakor je to navada ob takih prilikah in ni priporočljivo lovec prekmalu potipati živali zile, če mu še bije ali mu ne. Zelo rado se primeri, da žival, ki se še drži tega sveta, zbere vse svoje sile in da lovec tako elegantno brco, da je srečen, če more sam sebe pobrati.

Šuštarjev oče so z velikim zadoščenjem ogledovali krasen plen. Preveč ga je, so ugotovili, da bi ga mogel sam vleči domov. Odrezal si bom kos stegna in po drugo bom prišel pa jutri, so si dokazovali. Pa spet ne bo prav, jim je dopovedovala njih lovska vest. Lisi-ce bodo prišle in imele imeniten banket z mojim jelenom. Takole bom napravil, so si rekli. Jelen bo slekel iz kože, dokler je še vidno, potem bom pa zakuril in čakal dneva pri plenu. Jutraj pa domov po voz in naglo nazaj. Podnevi ne bo nepovabljenih gostov, ki bi se povabili na malco.

Brez nadaljnega se oče spravilo na delo. Bili so vajeni takoga posla in jelen je bil kmalu iz svoje tazahmašne obleke. Njegova (jelenova) sreča je bila, da je bil mrtev, ker drugače bi ga bilo zebljo.

"Sakrlinč," so se pohvalili o-če, "saj gre še vse nekam od rok. Zdajle bom pa zakuril in ne bo napačno, če bi si odrezal od stegna nekaj pratee in si jo spekel na ražnju."

"Kakor mi takrat v Pennsylvaniji, ali se spomniš?" se ni mogel Gašper premagati, da ne bi znil.

"Samo malo drugače, kot boš videl," ga poučim, ki ni vedel, kako bom jaz pripetljaj izpeljal.

Saj je jutri še en dan in meni ni sile, da bi moral vse obenkrat povedati.

Sin mrtvega

ROMAN
Karel Mauser

I. Jesensko deževje je prineslo dolgočasnost v grapo. Vode so narasle in bobnele na skalnem ovinku, kakor da hočejo spodkopati ves brib, z bukvami in smrekami vred.

Klevž Matija, mlinar v Globeli, je stal ob raki in gledal vodo. Kazno je, da bo udarila čez. Vse zatvornice so odprte, vendar ne morejo vsrkati, kar pridri izpod gora. In zdaj se še dražje kotali po raki, umazana in zemlja.

"Preklemano, če se vreme kako ne unese, bom imel vodo v hlevu."

Nič prave volje ni Klevž. To le vreme, potlej pa še ženska sitnari.

Kar pristujeno se mu je zadelo v grapi. Samota taka, da te je zvečer strah stopiti pred hišo. Po cel grapi sama tema, v bregu morda še zalaja lisjak, sicer pa ni glasu razen šumenja vode.

Morda je to zavoljo tega, ker ni otrok. Koj bi bilo drugače. Tako ni nikogar, ki bi ga poklical za ata. Ves dan samo ropotanje mlinskih koles in padanje vode na lopatice.

Pa še nekaj je v Klevžu. Neznani, čuden strah, ki ga je začel daviti v nočeh, ko so kolesa obstala in je mlin obmolknil.

Sedel je na postelji in prisluškoval ženinemu dihanju. Kakor da se nekdo po trebuhu plazi po veži in skuša priti do vrat. Desna roka mu je krvav štrcelj, iz katerega brizga kri. Tudi preko oči je krvav.

Klevž se sklanja z odprtimi očmi v temo.

"Saj ga nisem mislil ustreliti. Sam je pritisnil prst na petelina, brez moje volje. Kakor da je bila roka obsedena od hudice. Naravnost v čelo se je zavrtala krogla, za prst od desnega očesa. Nisem kriv!"

V veži, kakor da nekaj hrope in se premetava. Klevž je moker od potu.

Potlej je v veži mir...

Mrtvec je imel odprte oči. Klevž ni mogel drugače, kakor da je zlezel iz skrivališča in se počasi plazil po bregu. Mrtvi je ležal za brinjevim grmom, tako da je kri iz štrclja škropila na brinjeve jagode, ki so ravno modrele in bile za las podobne pomodrelim ustnicam mrtvaka.

Kar same so šle roke po žepih. Slika otroka pri štirih letih, svetle oči in nasmejana usta, pismo in delavska knjižica: Jernej Premec, vdovec, cestni delavec.

Klevž je vse zagnal med listje, kakor da peče. V grlu se mu je neznana ihta in kakor pljan je odmotovil nazaj v hrib. Z vrha je še enkrat poiskal z očmi brinjeve grm, potlej pa se spustil nazaj k svojim.

Po tem dogodku Klevž Matija ni mogel ves teden niti eno noč zatisniti oči. Koj ko mu je spanec legel na veke, je prišel Jernej Premec s krvavim štrcljem in belimi predirljivimi

očmi. Pri vratih je obstal in se ni ganil.

Matija je mislil, da bo ponorel. Neko noč je prišel mrtvi s sinkom v naročju.

"Poglej, reveža. Samo mene je še imel in si to napravil. Ubij si me kakor mravljio, ki je v mravljišču ne pogreše. Jaz pa sem bil človek in oče."

"Nisem nalašč, Jernej." Z roko odrija Matija privid, toda mrtvi gre od vrat prav do postelje. Matija je groza, da se trese kot drevo, ki ga spodsekavajo.

Potlej je Matija dobil dopust radi izčrpanja živcev.

Zdaj je že leto tega. Vojska je mimo, strahote so minile in življenje se vrača v stare kolo-voze. Mlin spet ropota, ljudje prihajajo v grapo.

No, zdaj je že jesen in predvčerajšnjim je Storičičovo glavo že pobelil sneg. Sicer se ni držal, pa vendarle je videti, da do zime ni več daleč. Ko se dež unese, bo koj pritisnil mraz.

Klevž se letos zime boji. Vsa leto sneg zapahne Globel. Redko kdo zagazi v grapo. Prav na koncu mora biti z moko, da se spusti v to samoto. Samota bo huda, dela malo. Spet se bodo pasle misli okrog brinjevega grma.

Prav slabe volje je Klevž. Ni mu toliko za to, ker voda narašča. Naj udari čez, če hoče. Le ta vražja samota in razmišljanje. "Nič več življenja ni v grapi. Ženska, mlin in hiša."

Klevžu danes ni do življenja. Sit ga je do grla.

Pod večer že pride Bregar po moko. Klevž ga je vesel.

"Vsedi se, saj doma ne boš nič zamudil. V dežju nimam kaj početi. Meni je pa dolgčas."

"Dolgočasno pa imaš v tej grapi. Ves dan samo vodo poslušas in gaganje rac. Jaz bi ne držal. Od ljudi si daleč, kakor puščavnik. Da bi vsaj otroke imel."

Bregar našiga čedro.

"Vidiš, tudi sam sem že prišel danes na to misel. Otroci ni. Tebi je lahko, ko jih imaš celo rajdo. Če ti jih pol pomrje, ti jih še dovolj ostane. Jaz pa nimam žegna."

Klevž težko izdavi. Vsa vas ve, da Klevžev rod v Globeli nima naslednika.

In ga nikoli ne bo imel. Od Klevževke ne. Bregar čuti, da je Klevžu težko.

"Hm, za eno pot bi vedel, da bi v grapo prišlo nekaj več življenja."

Klevža kar privzdigne.

"Kako to misliš?"

"Kakšnega otroka vzemi za svojega. Dovolj jih je danes, ki brez staršev blodijo po svetu. Majhnega vzameš. Še vedel ne bo, da mu nisi pravi oče. Lahko pa tudi tako napraviš, da vzameš koga na počitnice. V našo vas pridejo ta teden štirje študentje, ki so rahlega zdravlja. Klemenček je odrekel, ker mu je žena zbolela. Pa ti vzemi njegovega. Župan še išče kmeta, ki bi ga prevzel. Ti vsaj čez zimo ne bo dolgčas."

Bregar mežika z očmi in gleda v Klevža. Klevž tišči pesti v kolena.

"Morda bi ne bilo napak. Koliko je pa fant star?"

Klevž se je oprjel misli.

"Pri šestnajstih letih je, mogoče kakšen mesec čez. Saj bi ga jaz vzel, pa sem se za enega že odločil. Saj veš, za dva je pa le nekaj treba."

Klevž posluša ropotanje mline in Bregarjeve besede.

"Vzel bi ga", bruhne iz njega. "Vsaj nekoga bom imel čez zimo, ko nas bo zapadel sneg."

"Pravi!"

Bregar je zadovoljen.

"Pri sebi bom zvečer koj poročal. Ko bodo študentje prišli, ti ga bom pripeljal doli."

(Dolje prihodnje)

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Dolje preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1. strani.)
Jazbinah, na Solkanskem polju, na Peci z Rupo ter v Jamljah, kamor bodo pridruženi odseki opatjeselske župnije, ki so pripadli Italiji. Tako bo poskrbljeno za versko stran slovenske manjšine v Italiji.

ZDRAVKO REPIC. — Pisali smo že, da so v Ajdovščini zaprli partizani svojega bivšega pri- staša in podpornika trgovca Repi- ca. 18. oktobra so ga pred okrožnim sodiščem v Ajdovščini sodili in obsodili. Zdravku Re- piču so prisodili tri leta odvzema prostosti s prisilnim delom, nje- govi ženi pa samo denarno ka- zen 10,000 dinarjev. Obtem je mo- žu zaplenjeno celo premože- nje. Obdolžena sta bila, da sta skrivala veliko množino blaga. Pri preiskavi so našli tudi nekaj cekinov.

ZANIMIV DOPIS IZ KOJ- SKEGA. — Gorški list "Demo- kracija" prinaša dopis, ki kaže, kako je za rdečim zagrinjalom. Dopisnik pripoveduje dobesed-

no: "Sedaj, ko je svoboda 'že tu pri nas' ni strahu, da bi koga izdali, še manj pa naše jugoslo- vanstvo. Zato lahko mirno po- vem dogodek iz lanskega leta, ko smo nekateri 'izbrani' morali na manifestacijo v Ljubljano. Z nami je šel tudi tovariš Feriani, nekaj Ferjančič. (To je eden redkih duhovnikov, ki so mislili, da morajo biti z Osvobodilno fronto do konca). V Ljubljani so ljudje videli dirjati proti po- staji gručo ljudi z duhovnikom čelu, za njimi pa drugo gru- čo, ki je vpila: 'Prokleti Primor- ci in vaše komunistično gnezdo.' Frčalo je tudi kamenje. Tovariš duhovnik je ob povratku iz sra- mu vse zamočkal, žalostno je, ko spoznaš, da te Kranjci dolže ko- munistične nesreče, ki je nas ra- vno tako zadela kot nje. In to žalostno poglavje se še vedno na- daljuje. Naše zapeljane mlade ljudi, ki gredo na delo na Kranj- sko, sprejemajo delavci kot 'rde- če fašiste.' Očitajo jim, da so za režim in da jim odjedajo itak pičli kruh. Ko pa se ti razoča- rani nad brotami komunizma- raju domov, jim domači od- bori strogo prepovedo, da bi čr- nhili o tem le besedico. Če se ho- čejo izogniti posledicam, mora- jo molčati, kaj so doživeli. To so metode režima, ki živi od laži in prevar."

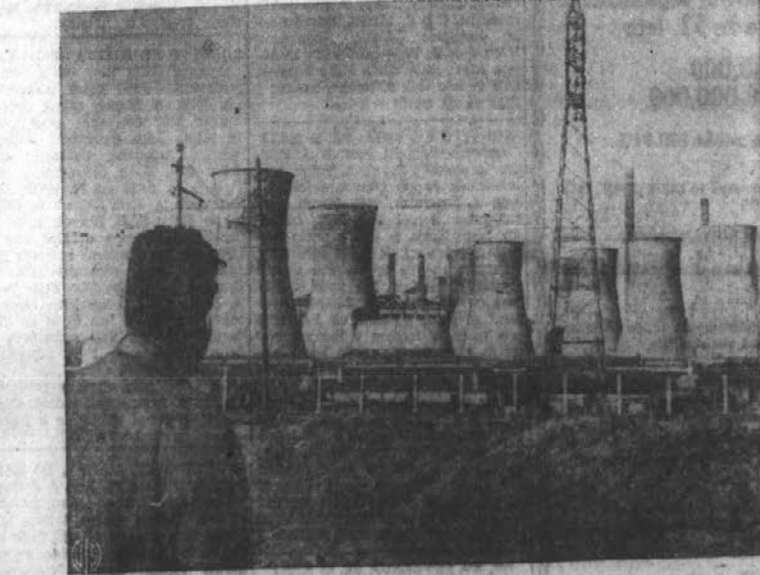
ZLOČIN NAD NARODOM. — Jugoslovanska "narodna zaščita" je ubila dva slovenska fan- ta. V soboto prvega novembra, na vse Svete, sta šla prijatelja Marš Jožef iz Steverjana in Ste- kar Lade iz Zgornjega Cerova preko meje v Cerovo, da obišče- ta tam prijatelje in grobove ranjkih. V Cerovem je narodna zaščita, najbrž na ovadbo brez- vestnih režimskih komunističnih hlapcev, obkolila hišo, kjer sta se ustavila in je prišla do od- peljala proti Kojškemu. V klanu med Kojškim in Njivicami so ju ustrelili. Oba sta obležala mrtva v maki krvi. Zopet komunisti- čen zločin nad lastnim narodom.

Slika nam predstavlja vo- ditelja poljske kmetke stranke in bivšega poljskega premijera Stanislaw Miko- lajczyka, ki se je zopet sre- čal s svojimi sopotniki v Kentonu, blizu Londona, po- tem ko se mu je posrečilo pobegniti iz krempljev ko- munističnih oblastnikov, ki sedaj vladajo na Poljskem.

Zgodovinska viola. — Jascha Vessi, viola-igralec, raz- kazuje svojo nad 400 let staro violo tenoristu Metropolitan opere, Ferruccio Tagliaviniju. Ta instrument je naredil ita- lijanski izdelovalec viol Gasparo da Salto leta 1543.

Čilj Kitajskih komunistov. — Te velike elektrarne v Funchun, Manchuriji, ki zalaga z elektriko vso industrijo v tem mestu in v Mukden so glavni cilj komunistov. V Fun- chun so največji odprti premogovniki na svetu, dalje oljne čistilnice in tovarne železa.

TITOVIM "UDARNIKOM" V ODGOVOR

(Nadaljevanje s 2. strani)

častnega konca pripomogel? — Odgovorim: Pavelčeva izdaja — in komunistična peta kolo- na! Vprašam: Če je res škof Rožman z Natlačenom šel po italijansko vojsko, kje ste bili pa takrat "tovariši" Vidmarji, Kardelji, Kidriči, Kocbeki, Faj- farji, Kuharji, Baablerji in še "maršal" Tito? Kje se bili, da bi bili pohod ustavili?

Izdajavci! Ali niste še me- seca maja leta 1941 razdeljeva- li letake po Sloveniji in ukazo- vali narodu, da naj v slučaju invazije od Hitlerja vojaštvo vrže orožje stran in ne preli- va krvi za angleške in francoske imperialiste! — Ko sta si po- dala dva enakovredna trinoga- roke, da vržeta svet v ognjeni plamen razdeljanja, takrat je pisala moskovska Pravda: "... naj iz taktičnih razlogov opu- ste boj proti fašizmu, naj se rabi fraza proti velekapitalis- tičnemu imperializmu."

Res je, da slovenska "Zveza delovnega ljudstva" se ni takoj znašla s američnimi moskov- skimi kominterne, kjer so v no- vembu leta 1939 izdali "raz- glas" — se še krepko mlati po fašizmu ter je pri tem še pre- žje zveze Sovjetije s fašistično Nemčijo. (Po članku: Nova komunistična taktika. "Nede- lja" dne 10. dec. 1939). A ste se kmalu znašli in kot so se po- znejši dogodki razvili iz nadalj- nih "proglasov" ste sledili na- vodilom kominterne. In če bi Hitler ne bi vdrl v Rusijo, bi najbrž ne bilo nobenih parti- zanov. Imam na rokah pismo, ki mi piše: "Ko je Hitler na- povedal vojno Rusiji, smo šli v gozdove." — Ne, prej niste niti z mezinem ganili proti okupa- torju. In kar ste pozneje nare- dili, je bilo vse v skladu s sloven- skim narodu! To so dejstva, "tovariši" Oblaki!

In spet ste nehoti povedali resnico: "... obljubljeni hi- navsko zvestobo..." Saj men- da pa taka klada pa zopet ni- ste, da ne bi vedeli, kaj je v izrazu — hinavstvo! — To je tako: da je v srcu drugačno prepričanje, kot se na zunaj kaže. Prepričan sem, da je škof Rožman ali g. Marko Nat- lačen bil takrat kot ste poveda- li — hinavec. In nihče razen komunistov, mi zato ne bo čel v zlo.

Vreča

Neki klient prinese advoka- tu pismo in ga prosi, naj bi ga zagovarjal pred sodiščem.

"Rad," reče odvetnik, po- kliče svojega pisarja in mu ve- li: "Dajte mi vrečo!"

"Kaj to pismo, v to vrečo?" pravi klient. "Vi prav nič ne mislite, kos papirja pa tolika vreča!"

"Molčite, prijatelj! Jaz vem kaj delam. Stavim, da bo pred končno razsodbo vreča še pre- majhna za vse vaše papirje."

DR. KREK JE GOVORIL

(Nadaljevanje s 1. strani)

žem. Nihče ni mogel vprijeti bolj učinkovite propagande pro- ti Angležem med Slovenci, Hr- vati in Srbi kot je to storil an- gleški general Mac Lean s svo- jim postopanjem poprej v Itali- ji, sedaj pa v Avstriji. Če so ga Angleži najeli zato, da dela pro- pagando za komunizem na Bal- kanu in med begunci v Srednji Evropi, potem niso mogli boljše- ga izbrati.

Trpljenje naših ljudi v Av- striji in Nemčiji je vsled nera- zumevanja in napačnega postopa- nja angleških oblasti nepopi- sno.

Pa tudi v Italiji se situacija med begunci slabša od meseca do meseca. Tam so pod upravo PCIRO. To je mednarodna or- ganizacija za begunce, ki je na- stala v smislu sklepov Združenih narodov. Sovjetska Unija in ne- ne satelitske države v tej orga- nizaciji ne delujejo in nič ne pri- spevajo za njeno vzdrževanje. Nad 46% vsega denarja za vzdr- ževanje dajejo Zedinjene države ameriške. V Italiji vzdržuje PCIRO velik administrativen aparat, tam je 12 taborišč in ko- muna do 30,000 beguncev vseh narodnosti. Ko je begunsko reš- evanje prevzela IRO so si lju- dije že precej nabavili dokumen- te za emigracijo. Prvenstvena naloga PCIRO v Italiji je bila begunski problem hitro likvidi- rati in ljudi transportirati v emigracijske dežele. Minilo je sedaj več kot pol leta, pa je vsa velika administracija PCIRO uspela, da odpravi na pot komaj par stotin ljudi. Od oktobra da- lje pa transporti sploh ne gredo več. Ladja Sta Cruz, ki bi mo- rala odpeljati prvi večji trans- port že tretjega oktobra, se se- daj ni odšla. Begunci pa strada- jo in čakajo. PCIRO se prito- žuje, da ji begunski problem ni

rešljiv. Zato zmanjša- je in poslabša še tisto ubogo hrano, ki so jo begunci poprej imeli. Da bi pa število beguncev hitro zmanjšala, jih odpelja na kamor so namenjeni in kjer bi mogli začeti delati in živeti, tega pa ne. Nihče ne more razumeti vzrokov takega postopanja, če ne upošteva slabih namenov in sabotaže komunističnih ljudi, ki so se vrinili v administracijo PCIRO.

Begunci so žrtve današnjih nejasnih pojmov in zmešanih razmer. To so najzanesljivejši kader protikomunističnih bor- cev, pa se na njihovi koži naj- bolj masčuje zmedeno in neodlo- čno stališče zapadnih sil oziroma njihove nižje administracije, pa tudi neodpustljiva nemarnost in počasnost v reševanju tega vpra- šanja, ki že tri leta kriči po nuj- ni odločni in koristni rešitvi v za- ščitno njihovih življenj in eksis- tence.

Če naj protikomunistična fronta uspe, mora biti strnjena in vedeti kaj hoče. Tako naj bo na vseh področjih. Žrtve komu- nističnega terorja, kar so vsi be- gunci brez izjeme, bi moral pod- pirati ves protikomunistični svet, da bi z njimi krepil svoje lastne moči.

Ob tej priliki je bila od navzo- čih soglasno sprejeta tudi resolu- cija, v kateri je izraženo iskre- no sočustvovanje do beguncev, ki se nahajajo v tako bednem

položaju, z obljubo, da bomo sto- rili vse v svojih močeh, da jim pomagamo do srečnejšega življe- nja.

— Gospa beraču: "Ali pije- te?"

Berač (prislinjeno): "En gla- žek bi ga. Kam jo mahneva?"

DELO DOBIJO

Kuharico se sprejme

Sprejme se kuharico za ma- lo katoliško institucijo. Delo je od 10 dop. do 6 zvečer. Pokličite SW 5756. (242)

Delo dobi

moški, ki mora znati popravljati avtna ogrodja, fenderje in bar- vati. Plača. Delo je stalno. Po- kličite ON 1737. (240)

MALI OGLASI

Lep dom naproday

Nahaja se blizu Grovewood in 167. ceste; izredno dobro zgrajena hiša za 2 družini; 4 velike sobe spodaj, 4 zgoraj, 1 soba v 3. nadstropju; gorkota na vročo vodo; visoka klet, cementni dovoz; dvojna garaža. Zelo zmerna cena.

Blizu bulevarda in 185. ceste za 1 družino, 6 sob, zidana, v jako dobrem stanju; garaža; jezerske privilegije; vzamemo zmerno ponudbo.

J. Knific

820 E. 185. St.
IV 7540 ali KE 0288

(242)

Popravljamo pohištvo

Popravljamo tapacirano po- hištvo v vaši hiši; pritrđimo springe, iznova napolnimo bla- zine in vse, kar je potrebno, da bo pohištvo kot novo. Pokličite SW 6890. 1142 E. 66 St. (x)

Zakonaki par z majhnim otro- kom bi rad dobil 3, 4 ali 5 sob. Kdor ima kaj primernega, naj pokliče EN 2628. (243)

Vas muči revmatizem?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

Mandel Drug

15702 Waterloo Rd.
slovenska lekarna

Znamke!

Jugoslovanske znamke prodaja

August Kollander
6419 St. Clair Ave.

v S. N. Domu

(Tues.-x)

JOHN ZULICH

INSURANCE AGENCY

FRANCES ZULICH, agent

Zavarovalnina vseh vrst za

vaše domove, avtomobile in pohištvo.

IVanhoe 4221

18115 NEFF ROAD

Radijski aparati,

pralniki in čistilci

popravljamo—razne dele zanje

Popravljamo vseh vrst

ledenice

MALZ ELECTRIC

6902 ST. CLAIR AVE. EN 4808

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS?

You can't feel and look your best unless you do. If you are in doubt, we invite you to make the following test at our risk.

Get a package of sixty, One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules. Take one capsule every day for sixty days. If you are not satisfied your druggist will re- fund your money. Be sure to get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules, the kind that has this trademark

ONE A DAY
MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
MILES LABORATORIES, INC.
Miles, Indiana

AL ULLE

PLUMBING & HEATING CO.

Kopalne banje, closets, sesalke za globoke in plitke vodnjake, za kleti ter circular sesalke, boilerji, av- tomatični plinski grelci.

15601 Waterloo Rd.

KE 7248

Vse potrebščine za grelne in monterke naprave.

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja
opisal IVAN ZOREC

"Ono leto," se je Kumerdej le reforme — novotarje, je spet obrnil vanj, "sno vas predlagali za profesorja poetike — pesništva na ljubljanski gimnaziji, pa je rajni škof Herberštajn preprečil imenovanje. Kazalo bi spet poskusiti, sedanjí škof se morda ne bi upiral."

"Nič vseč mi ni do te službe," je prior odmajeval. "V duhovski službi bi rad ostal, najsi tudi razpustijo naš red. Rad imam svoj poklic, le v njem pričakujem prave sreče. Prazno se je poganjati za častmi in se visoko povzdigovati."

"Navada je navada," se je Kuralt, učen, a nekoliko vihrav mož, nerodno pošalil. "Tlačanka je pestovala tele in ga je še hotela, ko je zraslo do vola."

Kumerdej ga je resno in karajoče pogledal, a priorja pohvalil:

"Vaša misel se mi zdi prav moška. Misel je kakor čednost — na ženska, podati se ji človek mora popolnoma, če hoče, da je je vreden; in ji biti zvest. V tem je velika sreča."

"Ko ga ideja prevzame vsega, spozna njeno moč in lepoto," je Linhart pritegoval.

"Včasih misliš, da se ti sreča smehlja, pa se ti le smeje," je Kuralt vedel svojo. "Kdor sanja o bodočnosti, utegne prespati sedanost."

"Čas, ki v njem živimo, je poln zmede," je Kumerdej govoril.

"Pa so jutri. Kdor sedi, naj pazi, da ne pade; a kdor še ne sedi, naj si sedež brž ko brž priskrbi."

"Vse negotovosti so krive te-

le reforme — novotarje, je Kuralt godrnjal. "In prav nič mi niso všeč. Preveč so po enem kopitu vse, premalo jim nazi, pa je rajni škof Herberštajn preprečil imenovanje. Kazalo bi spet poskusiti, sedanjí škof se morda ne bi upiral."

"To je maslo iluminatov — prosvetljenec..."

"... ki so jih na Bavarskem že preklicali, češ, nevarni so ljudem in državi."

"Dosti pridra jih ni, nauke širijo res kaj čudne."

"Človeških pravic po njihovem ni in močna da je le tista oblast, ki se je bojijo vsi."

"Dunajski kardinal Hercan, iluminat, je zli duh. Cesarju se liže in prikupuje, najsi ta počenja še take nerodnosti."

"Res je, takle iluminat ni zmerom dober svetovalec; cesarja ne modri, marveč ga le slepi."

"Prav taki so framasoni — prostozidarji, ta skrivnostna rovarska družba," je prior prite-

goval. "Tudi ti so se pririli do cesarja, da bi ga motili z učenostjo in brezbožnostjo. A svet in pravičen ni, kdor učeno govori; le krepostno in pošteno življenje naredi človeka, da je ljub Bogu."

"Drug drugega so vredni. Ne maram jih, ker se skrivajo in — da tako rečem — tla izpodkopljuje pod človekom," mu je Kumerdej pritegnil.

"Framasoni kažejo le majhen del svojih namer. Tako marsikdo vidi v tej skrivnostni družbi zgolj dobrodelno ali zabavno nalogo."

"Z iluminati ni nič drugače, le da ti čisto zares hočejo pomesti srednjeveške ostanke, ki se trdoživijo še nočejo umekniti."

"Da, posebno gorki so samostanom."

"Ker se samostani nočejo ali ne morejo uravnati povolji novega časa."

"Če ne bi imeli starih navad in če bi opustili častitljiva izročila, ne bi več bili, kar so: hiša miru in učenosti, molitve in dobrote."

"Da, novi čas naj bi le drugod iskal spotik, dosti bi jih našel in bolj škodljivih in krivičnih."

"Taka spotika je graščinsko gospodarstvo s tlačani."

"Graščine so res anahronizem — zoper čas. Cesar lepo ukaže, da kmetje niso več suž-

nji svoji gosposki in da smejo lastninsko razpolagati s seboj in z zemljo, ki jo obdelujejo, a graščaki se branijo, zametajo postavo in s preveliko mero ob desetini."

"To je res ostanek srednjega veka — čast in slava cesarju, da se ga je tudi spomnil!"

"Je, a iluminati in framasoni ga ne vidijo, večja spotika jim je vernost ljudstva. To hočejo zatreti in menijo, da se potlej odpre raj na zemlji."

"Nikar ne mislite, da jih vodi ljubezen do ljudstva ali skrb za njegovo boljše življenje; le za oblast jim je, za čast in za mogočnost lastne osebe."

"V zgodovini vendarle na-

stajajo dobe, ko se človeštvo preroditi hoče in si preurediti življenje."

"Ze. V Nemčiji, glejte, so z Lutrom hoteli odpraviti cerkvene zmede in povzdigniti krščanstvo, pa so s cerkveno preukucijo ubili le avtoriteto — veljavnost oblasti in osebnosti. Cerkev zmede so se povečale in še bolj spridile."

"Take homatije nastajajo iz same prevzetije," je Linhart kimal, "in človeka podpihujejo, naj ne priznava svoje nevednosti."

"Ne priznava, ker veruje, česar ovreči ne more," je Kuralt pribelil.

(Dalje prihodnjič)

NORWOOD THEATRE

E. 62nd & St. Clair

—CLOSED—
to permit our crews of men to complete remodeling operations

GRAND OPENING

WEDNESDAY 6 P. M.

THE NEW NORWOOD THEATRE

Completely remodeled and redecorated
New Bodiform upholstered seats
New Ladies' and Men's Lounges
New Damask and Tapestry walls

New gorgeous carpeting New gorgeous lighting
COME AND BE SURPRISED!

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

Imenik raznih društev

PODEŽUČICA ŠT. 14 SZZ
Častna predsednica Frances Rappert; predsednica Jennie Puncot; podpredsednica Antonia Svetek; tajnica Mary Unetih, 922 E. 209 St., tel. IV 0920; blaginčarka Antonia Strleka; zapisničarka Mary Strukelj. Nadzorni odbor: Frances Globokar, Frances Grman in Agata Zajc. Seje se vršijo vsak prvi torek v mesecu v SDD na Rocher Ave.

PODEŽUČICA ŠT. 15 SZZ
Predsednica Anna Jakit, podpredsednica Theresa Lekan, tajnica Jennie Zupančič, 4103 E. 141 St., blaginčarka Josephine Udovec, Nadzornice: Mary Janežič, Veronika Skufca in Angela Arko; zastavonosa Mary Janežič. Seje se vršijo vsak 2. torek v mesecu v SDD na 80. cesti.

PODEŽUČICA ŠT. 25 SSKJ
Duhovni vodja Rt. Rev. B. J. Ponikvar, predsednik Frank A. Turek, podpredsednik Joseph Gornik, tajnik Joseph J. Nemanich, 7505 Myron Ave.; zapisničarka Daniel Pustotnik, blaginčarka Louis Kraja, za pregledovanje novega članstva vsi slovenski zdravniki. Društvo zbiruje vsako prvo nedeljo v mesecu v sobi št. 2 v nove šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Mesecni assessment se začne pobirati ob 1:00 pred sejo in 25. v mesecu v dvorani sverbo ob 6:00. Od 26. pa do konca meseca na domu tainika ob članstvu, ki mu ni mogoče plačati poprej. V društvo se sprejemajo novi člani in članice od 16 do 60 let in se jim nudi pet vrst zavarovalnine od \$250 do \$5,000. Bolniški podpora znaša \$7. in \$4,000 na teden. V društvo se sprejemajo tudi otroci od rojstva do 16. leta. V slučaju bolezni se naj bolnik javi pri tainiku, da dobi zdravniški list in karto in ravna naj se po pravilih Jednote.

PODEŽUČICA ŠT. 15 SZZ
Predsednica Anna Jakit, podpredsednica Theresa Lekan, tajnica Jennie Zupančič, 4103 E. 141 St., blaginčarka Josephine Udovec, Nadzornice: Mary Janežič, Veronika Skufca in Angela Arko; zastavonosa Mary Janežič. Seje se vršijo vsak 2. torek v mesecu v SDD na 80. cesti.

PODEŽUČICA ŠT. 15 SZZ
Predsednica Anna Jakit, podpredsednica Theresa Lekan, tajnica Jennie Zupančič, 4103 E. 141 St., blaginčarka Josephine Udovec, Nadzornice: Mary Janežič, Veronika Skufca in Angela Arko; zastavonosa Mary Janežič. Seje se vršijo vsak 2. torek v mesecu v SDD na 80. cesti.

PODEŽUČICA ŠT. 15 SZZ
Predsednica Anna Jakit, podpredsednica Theresa Lekan, tajnica Jennie Zupančič, 4103 E. 141 St., blaginčarka Josephine Udovec, Nadzornice: Mary Janežič, Veronika Skufca in Angela Arko; zastavonosa Mary Janežič. Seje se vršijo vsak 2. torek v mesecu v SDD na 80. cesti.

PODEŽUČICA ŠT. 15 SZZ
Predsednica Anna Jakit, podpredsednica Theresa Lekan, tajnica Jennie Zupančič, 4103 E. 141 St., blaginčarka Josephine Udovec, Nadzornice: Mary Janežič, Veronika Skufca in Angela Arko; zastavonosa Mary Janežič. Seje se vršijo vsak 2. torek v mesecu v SDD na 80. cesti.

PODEŽUČICA ŠT. 15 SZZ
Predsednica Anna Jakit, podpredsednica Theresa Lekan, tajnica Jennie Zupančič, 4103 E. 141 St., blaginčarka Josephine Udovec, Nadzornice: Mary Janežič, Veronika Skufca in Angela Arko; zastavonosa Mary Janežič. Seje se vršijo vsak 2. torek v mesecu v SDD na 80. cesti.

PODEŽUČICA ŠT. 15 SZZ
Predsednica Anna Jakit, podpredsednica Theresa Lekan, tajnica Jennie Zupančič, 4103 E. 141 St., blaginčarka Josephine Udovec, Nadzornice: Mary Janežič, Veronika Skufca in Angela Arko; zastavonosa Mary Janežič. Seje se vršijo vsak 2. torek v mesecu v SDD na 80. cesti.

PODEŽUČICA ŠT. 15 SZZ
Predsednica Anna Jakit, podpredsednica Theresa Lekan, tajnica Jennie Zupančič, 4103 E. 141 St., blaginčarka Josephine Udovec, Nadzornice: Mary Janežič, Veronika Skufca in Angela Arko; zastavonosa Mary Janežič. Seje se vršijo vsak 2. torek v mesecu v SDD na 80. cesti.

PODEŽUČICA ŠT. 15 SZZ
Predsednica Anna Jakit, podpredsednica Theresa Lekan, tajnica Jennie Zupančič, 4103 E. 141 St., blaginčarka Josephine Udovec, Nadzornice: Mary Janežič, Veronika Skufca in Angela Arko; zastavonosa Mary Janežič. Seje se vršijo vsak 2. torek v mesecu v SDD na 80. cesti.

Theresa Glavič in Ana Fortuna; za skupna društva Helen Zupančič in Veronika Skufca. Zdravniki dr. Perko, dr. Skur in dr. J. Polin. Seje se vršijo 3. nedeljo v mesecu ob eni popoldne SDD na 80. cesti.

PODEŽUČICA ŠT. 6 SMZ

Sprejema članice od 16 do 60. leta. Nudi najnovejšo smrtninske certifikate od \$250 do \$5,000; bolniški podpora je \$6, \$7 ali \$14 tedensko. V mladinski oddelci se sprejema članstvo od rojstva do 16. leta. Odbor za leto 1947 je sledeč: Duhovni vodja Rt. Rev. B. J. Ponikvar; preds. Helena Malib, podpreds. Marjanca Kuhar, tajnica Maria Hočevar, 21241 Miller Ave. Tel. IVan-herc 0728; blaginčarka Frances Macerol, Zapisničarka Julia Brezovar; nadzornice: Frances Novak, Mary Skully in Dorothy Sternik. Rediteljica in zastavonosa Frances Kasunic; zastopnici za skupna društva fare sv. Vida: Johana Krall in Marjanca Kuhar; za Norwood Community Council, Marjanca Kuhar in Mary Milavec. Zdravniki: M. F. Oman, Angeline Dejak-O'Donnell, J. M. Seliskar, J. P. Seliskar, A. J. Perko, A. Skur, L. J. Perme in C. G. Opaskar in dr. F. J. Makovec. Seje se vršijo vsak prvi popoldne v mesecu v novi šoli sv. Vida soba št. 2 ob 8. uri zvečer. Assessment se pobira vsak tretji ponedeljek in vsakega 25. v mesecu v ravno istem prostoru.

PODEŽUČICA ŠT. 6 SMZ
Predsednik John Goršek, podpredsednik John Kodrič, tajnik Frank Macerol, 1172 Norwood Rd., blaginčarka Damjan Tomažin, zapisničarka Jose Grdina, nadzorniki: Primož Kogoj, Steve Markolia, John Urenk; zastopnik za skupna društva sv. Vida Jose Grdina. Seje so vsako četrto nedeljo popoldne ob eni v novi šoli sv. Vida.

SLOVENSKA ZVEZA DRUŠTEV NAJŠVETJESEGA IMENA

Častni duhovni vodja Rt. Rev. J. J. Oman; duhovni vodja Rev. Victor Tomec; častni predsednik Anton Grdina; predsednik Matt Intihar, podpredsednik Jakob Resnik, tajnik Frank Hočevar, 21241 Miller Ave.; blaginčarka Lawrence Bandi; zapisničarka Anton Meljač; nadzorniki: Lawrence Povšek, Michael Kolar in Mike Anžlin; maršal Frank Snyder. Seje se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu: januarja, aprila, julija in oktobra. Zveza deluje edino za dobrodelne namene in za uspeh katoliške vere. Možje in mladeniči, pristopite v lokalno društvo Najsv. Imena v vaši župniji, ter boste postali obnem tudi člani zveze.

PODEŽUČICA ŠT. 169 KSKJ

Predsednik John Znidar; podpredsednik John Pedritz; fin. tajnik Joseph Ferra, 444 E. 152 St., tel. KE 7131; bolniška tajnica Frances Leskovec, 19516 Shawnee Ave., tel. IV 6429; zapisničarka Anna Grajzar; blaginčarka Mary Jerich; nadzorniki: August F. Svetek, Mildred Nalinger in Dorothy Grill, Zdravniki: dr. Skur, dr. Carl Opaskar, dr. Carl Rotter, dr. Louis Perme in dr. Raymond Stany. Častni duhovni vodja Mgr. Vitus Hrihar, duhovni vodja Rev. Celestino. Seje se vršijo vsak tretji četrtek v mesecu ob 7:30 zvečer v lovenskem domu na Holmes Ave.

Assesment se pobira pred sejo, prvo nedeljo po seji v dvorani pod cerkvijo Marije Vnebovzete od 9 do 11. ure dopoldne ter 24. in 25. v mesecu v Slovenskem domu. Društvo sprejema otroke od rojstva do 16. leta za zavarovalnino od \$250 do \$1,000 brez zdravniške preiskave ter odrasle od 16. do 60. leta za zavarovalnino od \$250 do \$5,000 in do \$2,000 bolniške podpore na dan.

PODEŽUČICA ŠT. 5 SDZ

Predsednik Andrew Tekauc, podpredsednik John Štefe, tajnik Matt Debevec, 1110 E. 72 St., EN 8254, blaginčarka Thomas Krall, zapisničarka Frank A. Turek. Nadzorni odbor: Svetko Erben, Frank Štefe in Charles Komar. Društvo zbiruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9 uri zjutraj v SDD soba št. 3 (stara poslopje) na St. Clair Ave.

PODEŽUČICA ŠT. 14 SDZ

Predsednik John Štefe, podpredsednik Eddy Vidmar; tajnik-blaginčarka Frank Brinovec, 961 E. 79 St., tel. EN 4122; zapisničarka Matthew Penko, 1233 E. 81 St. Nadzorni odbor: Rudy Brenckel, Edward Eckert in Victor Lunder; vratar Frank Penko. Zastopnik za delniško konferenco in klub SDD Frank Brancelj; društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki. Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9:30 dopoldne v SDD na St. Clair Ave.

PODEŽUČICA ŠT. 18 SDZ

Predsednik Joseph Kallitš, podpredsednik Frank Marolt; tajnik Frank Merhar, 1021 E. 155 St.; zapisničarka Anton Striša, blaginčarka Louis Lavrič, nadzorniki: Frank Modic, Frances Basler in Victor Hočevar; zastopnik za klub društev SDD in za konferenco Frank Modic; društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki stanovali v Clevelandu. Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 7:30 zvečer v gl. uradu SDZ.

PODEŽUČICA ŠT. 24 SDZ

Predsednica Agnes Zagar, podpredsednica Terezija Lekan, tajnica Jennie Milavec, 4445 E. 156 St., zapisničarka Mary Filipovich, blaginčarka Frances Zimmerman. Nadzornice: Veronika Skufca, Mary Skufca in Mary Paulin. Društveni zdravniki so: dr. Perko, dr. Skur in dr. J. Polin. Seje se vršijo vsak tretji torek v mesecu ob 7:30 zvečer v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St.

SAMOSTOJNO PODPORNNO DRUŠTVO LOŽKA DOLINA

Predsednik Frank Baraga, 7702 Lockyear Ave.; podpredsednik Jernej Kralovec, tajnik Frank Bavec, 1097 E. 66th St. Tel. Henderson 9183; blaginčarka John J. Leskovec, 13716 Darley Ave.; nadzorniki: John Lokar, za plankeci in John Mikar; zastopnik za klub SDD John Znidarič, za SANS Frank Baraga. Seje se vršijo vsako 3. sredo v mesecu v SDD soba št. 4 staro poslopje. Društvo sprejema nove članke od 16. do 45. leta s prosti pristopnino in zdravniško preiskavo. Društvo plačuje \$200 smrtnine in \$700 na teden bolniške podpore. Assessment je \$1.00 mesečno. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljnje informacije se obrnite na društvene zastopnike.

PODEŽUČICA ŠT. 138. C. K. OF OHIO

Predsednik Joseph Meglich, podpredsednik John Hrovat st., finančni in bolniški tajnik John Hrovat ml., 21601 Ivan Ave.; blaginčarka in zapisničarka Frank A. Turek; nadzorniki: George Turek, Joseph Kostanjek, Joseph Paik. Društvo zbiruje vsak tretji ponedeljek v mesecu ob 7:30 zvečer v sobi št. 2 nove šole sv. Vida.

PODEŽUČICA ŠT. 3 SMZ

Predsednik Charles Benevol, 821 Alhambra Rd.; podpredsednik Frank Perko; tajnik Martin Valietich, 15331 Glenoe Ave., tel. KE 6433; blaginčarka Martin Komochar; zapisničarka Joseph Hočevar. Nadzorniki: James Kastelic, Frank Vidmerek in Jack Janz. Seje se vršijo vsako 2. nedeljo v mesecu ob 3. uri popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave., kjer plačate svoj assessment ali pa 24. in 25. v mesecu v spodnji dvorani.

PODEŽUČICA ŠT. 5 SMZ

Predsednik John Sever, 1101 E. 74

St.; podpredsednik John Straus; tajnik in blaginčarka Tony Krampel, 1003 E. 66 Pl., tel. EN 5465; zapisničarka Frank Kuhar. Nadzorni odbor: Frank Kuhar, John Straus in Matt Zaman. Podružnica zbiruje vsako tretjo soboto v mesecu zvečer v SDD, soba št. 4 staro poslopje. Tajnik pobira assessment vsakega 25. v mesecu.

PODEŽUČICA ŠT. 6 SMZ

Predsednik John Goršek, podpredsednik John Kodrič, tajnik Frank Macerol, 1172 Norwood Rd., blaginčarka Damjan Tomažin, zapisničarka Jose Grdina, nadzorniki: Primož Kogoj, Steve Markolia, John Urenk; zastopnik za skupna društva sv. Vida Jose Grdina. Seje so vsako četrto nedeljo popoldne ob eni v novi šoli sv. Vida.

SLOVENSKA ZVEZA DRUŠTEV NAJŠVETJESEGA IMENA

Častni duhovni vodja Rt. Rev. J. J. Oman; duhovni vodja Rev. Victor Tomec; častni predsednik Anton Grdina; predsednik Matt Intihar, podpredsednik Jakob Resnik, tajnik Frank Hočevar, 21241 Miller Ave.; blaginčarka Lawrence Bandi; zapisničarka Anton Meljač; nadzorniki: Lawrence Povšek, Michael Kolar in Mike Anžlin; maršal Frank Snyder. Seje se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu: januarja, aprila, julija in oktobra. Zveza deluje edino za dobrodelne namene in za uspeh katoliške vere. Možje in mladeniči, pristopite v lokalno društvo Najsv. Imena v vaši župniji, ter boste postali obnem tudi člani zveze.

PODEŽUČICA ŠT. 169 KSKJ

Predsednik John Znidar; podpredsednik John Pedritz; fin. tajnik Joseph Ferra, 444 E. 152 St., tel. KE 7131; bolniška tajnica Frances Leskovec, 19516 Shawnee Ave., tel. IV 6429; zapisničarka Anna Grajzar; blaginčarka Mary Jerich; nadzorniki: August F. Svetek, Mildred Nalinger in Dorothy Grill, Zdravniki: dr. Skur, dr. Carl Opaskar, dr. Carl Rotter, dr. Louis Perme in dr. Raymond Stany. Častni duhovni vodja Mgr. Vitus Hrihar, duhovni vodja Rev. Celestino. Seje se vršijo vsak tretji četrtek v mesecu ob 7:30 zvečer v lovenskem domu na Holmes Ave.

Assesment se pobira pred sejo, prvo nedeljo po seji v dvorani pod cerkvijo Marije Vnebovzete od 9 do 11. ure dopoldne ter 24. in 25. v mesecu v Slovenskem domu. Društvo sprejema otroke od rojstva do 16. leta za zavarovalnino od \$250 do \$1,000 brez zdravniške preiskave ter odrasle od 16. do 60. leta za zavarovalnino od \$250 do \$5,000 in do \$2,000 bolniške podpore na dan.

PODEŽUČICA ŠT. 5 SDZ

Predsednik Andrew Tekauc, podpredsednik John Štefe, tajnik Matt Debevec, 1110 E. 72 St., EN 8254, blaginčarka Thomas Krall, zapisničarka Frank A. Turek. Nadzorni odbor: Svetko Erben, Frank Štefe in Charles Komar. Društvo zbiruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9 uri zjutraj v SDD soba št. 3 (stara poslopje) na St. Clair Ave.

PODEŽUČICA ŠT. 14 SDZ

Predsednik John Štefe, podpredsednik Eddy Vidmar; tajnik-blaginčarka Frank Brinovec, 961 E. 79 St., tel. EN 4122; zapisničarka Matthew Penko, 1233 E. 81 St. Nadzorni odbor: Rudy Brenckel, Edward Eckert in Victor Lunder; vratar Frank Penko. Zastopnik za delniško konferenco in klub SDD Frank Brancelj; društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki. Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9:30 dopoldne v SDD na St. Clair Ave.

PODEŽUČICA ŠT. 18 SDZ

Predsednik Joseph Kallitš, podpredsednik Frank Marolt; tajnik Frank Merhar, 1021 E. 155 St.; zapisničarka Anton Striša, blaginčarka Louis Lavrič, nadzorniki: Frank Modic, Frances Basler in Victor Hočevar; zastopnik za klub društev SDD in za konferenco Frank Modic; društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki stanovali v Clevelandu. Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 7:30 zvečer v gl. uradu SDZ.

PODEŽUČICA ŠT. 24 SDZ

Predsednica Agnes Zagar, podpredsednica Terezija Lekan, tajnica Jennie Milavec, 4445 E. 156 St., zapisničarka Mary Filipovich, blaginčarka Frances Zimmerman. Nadzornice: Veronika Skufca, Mary Skufca in Mary Paulin. Društveni zdravniki so: dr. Perko, dr. Skur in dr. J. Polin. Seje se vršijo vsak tretji torek v mesecu ob 7:30 zvečer v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St.

SAMOSTOJNO PODPORNNO DRUŠTVO LOŽKA DOLINA

Predsednik Frank Baraga, 7702 Lockyear Ave.; podpredsednik Jernej Kralovec, tajnik Frank Bavec, 1097 E. 66th St. Tel. Henderson 9183; blaginčarka John J. Leskovec, 13716 Darley Ave.; nadzorniki: John Lokar, za plankeci in John Mikar; zastopnik za klub SDD John Znidarič, za SANS Frank Baraga. Seje se vršijo vsako 3. sredo v mesecu v SDD soba št. 4 staro poslopje. Društvo sprejema nove članke od 16. do 45. leta s prosti pristopnino in zdravniško preiskavo. Društvo plačuje \$200 smrtnine in \$700 na teden bolniške podpore. Assessment je \$1.00 mesečno. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljnje informacije se obrnite na društvene zastopnike.

PODEŽUČICA ŠT. 138. C. K. OF OHIO

Predsednik Joseph Meglich, podpredsednik John Hrovat st., finančni in bolniški tajnik John Hrovat ml., 21601 Ivan Ave.; blaginčarka in zapisničarka Frank A. Turek; nadzorniki: George Turek, Joseph Kostanjek, Joseph Paik. Društvo zbiruje vsak tretji ponedeljek v mesecu ob 7:30 zvečer v sobi št. 2 nove šole sv. Vida.

PODEŽUČICA ŠT. 3 SMZ

Predsednik Charles Benevol, 821 Alhambra Rd.; podpredsednik Frank Perko; tajnik Martin Valietich, 15331 Glenoe Ave., tel. KE 6433; blaginčarka Martin Komochar; zapisničarka Joseph Hočevar. Nadzorniki: James Kastelic, Frank Vidmerek in Jack Janz. Seje se vršijo vsako 2. nedeljo v mesecu ob 3. uri popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave., kjer plačate svoj assessment ali pa 24. in 25. v mesecu v spodnji dvorani.

PODEŽUČICA ŠT. 5 SMZ

Predsednik John Sever, 1101 E. 74

Slika z naslovom "She is My Girl," ki nam predstavlja predsednika Trumana in njegovo hčer Margaret, je bila posneta 6. junija v Washington, je dobila prvo nagrado v petem letnem fotografskem kontestu v Beli hiši. Slika je posnel Johnny Thompson, Acme staff fotograf.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 52. leto

Članstvo nad 40,000
Premoženje nad \$6,000,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 129.91%

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, varujte se pri najboljši, posluži in nadovalnini podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI